

## แบบการนำเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

### สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑. ชื่อผลงาน กิจกรรม ฤกษ์ปัญญาสร้างสรรค์ผลงานบูรณาการเด็กปฐมวัย ระดับอนุบาล 1-3

๒. ชื่อเจ้าของผลงาน นางสาวภัทรสุดา แก้วนาโพธิ์,นางสาวพัชชา สังข์ทอง โทรศัพท์มือถือ -

โรงเรียน วังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

อำเภอ หัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ โทรศัพท์ 032-520478

๓. สอดคล้องกับหัวข้อต่อไปนี้ (ทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ ที่สอดคล้อง )

☐ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

☐ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ / การประเมินพัฒนาการ

☐ การแก้ไขปัญหาชั้นเรียน

☐ อื่นๆ ระบุ (โครงสร้างพิเศษเสริมหลักสูตร)

### ๔. หลักการและเหตุผล/ ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยการบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เอื้ออำนวยให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนได้ตามปกติ โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ (Integrated teaching) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจึงเป็นวิธีหนึ่งในการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลายได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ดังนั้นโรงเรียนจึงตระหนักถึงความสำคัญเรื่องดังกล่าว และจัดทำโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “ฤกษ์ปัญญา” สร้างสรรค์ผลงานบูรณาการเด็กปฐมวัย การเรียนช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ขึ้น โดยใช้แนวคิดการบูรณาการ ผสานยุคสมัย สร้างแนวคิดใหม่ด้วย “ฤกษ์ปัญญา” เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1-3 ได้ลดละความตึงเครียดการเรียนในระบบออนไลน์เป็นเวลานาน ๆ ส่งเสริมกระบวนการจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยการสร้างสรรค์ชิ้นงานจากอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดเตรียมให้ในฤกษ์ปัญญา เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน และให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้จากการทำกิจกรรม

### ๕. วัตถุประสงค์

๑. นักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 1-3 ได้ออกแบบและสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
๒. นักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 1-3 ได้รับการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) แบบออนไซต์ (Onsite)
๓. ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1-3 สามารถวัดและประเมินผลชิ้นงานของนักเรียนร่วมกันจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

## ๖. แนวคิด/ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันอังคารที่ 7 เมษายน 2563 มีมติรับทราบการเลื่อน เปิดเทอมจากวันที่ 16 พฤษภาคม เป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 จึงจำเป็นต้องวางแผนทางการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ในทุกระดับชั้นและทุกประเภท โดยกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดแนวนโยบายเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ให้สามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่สภาพแวดล้อมจะอำนวยให้บนพื้นฐาน 6 ข้อ ดังนี้(กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

- 1) จัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของทุกคนที่เกี่ยวข้อง “การเปิดเทอม” หมายถึง การเรียนที่โรงเรียนหรือการเรียนที่บ้าน ทั้งนี้การตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับผลการประเมินสถานการณ์ อย่างใกล้ชิด
- 2) อำนวยความสะดวกให้นักเรียนทุกคน สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้แม้จะไม่สามารถไปโรงเรียนได้
- 3) ใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การเสนอขอช่องดิจิทัล TV จาก กสทช. ทั้งหมด 17 ช่อง เพื่อให้นักเรียนทุกระดับชั้น สามารถเรียนผ่าน DLTV ได้ ทั้งนี้ ไม่มีการลงทุนเพื่อจัดซื้อ อุปกรณ์ใด ๆ เพิ่มเติมโดยไม่จำเป็น ซึ่ง กสทช.อนุมัติแล้วให้เริ่มออกอากาศ 16 พฤษภาคมนี้ เป็นเวลา ไม่เกิน 6 เดือน หรือถ้าสามารถกลับมาดำเนินการสอนได้ตามปกติก็ให้หยุดทดลองออกอากาศ แบ่งเป็น ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 15 ช่อง เป็นของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน 1 ช่อง และเป็นของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย (กศน.) จำนวน 1 ช่อง โดยให้ออกอากาศแบบความคมชัดปกติ (SD)
- 4) ตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ บนพื้นฐานของการสำรวจความต้องการ ทั้งจากนักเรียน ครู และโรงเรียน ไม่คิดเอง โดยให้การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเป็นที่ตั้ง และกระทรวงจะสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่
- 5) ปรับปฏิทินการศึกษาของไทยให้เอื้อต่อการ “เรียนเพื่อรู้” ของเด็กมากขึ้น รวมทั้งมีการปรับตารางเรียนตามความเหมาะสม โดยเวลาที่ชัดเจนจะคำนึงถึงภาระของทุกคนและการได้รับความรู้ ครบตามช่วงวัยของเด็ก
- 6) บุคลากรทางการศึกษาทุกท่าน จะได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง และทำให้ท่านได้รับผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

ซึ่งโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนชดเชยให้ครบตามหลักสูตรได้ภายหลังจากเปิดการเรียนการสอนแล้ว โดยจะสอนชดเชยที่โรงเรียน หรือผ่านช่องทางต่าง ๆ ตามความพร้อมของผู้เรียนในช่องทางใดช่องทางหนึ่ง หรือผสมผสานกันในรูปแบบ 5 On ได้แก่

1. Online ผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ
2. On Air ทางโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เช่น DLTV
3. On Hand จัดส่งหนังสือ แบบเรียน แบบฝึกหัด หรือใบงานที่โรงเรียนจัดทำขึ้นไปยังนักเรียนผ่านผู้ปกครอง
4. On Site จัดการเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และเรียนในสถานที่ที่ปลอดภัย
5. On School Line โดยใช้ช่องทาง Group Line ของแต่ละห้องเรียนเป็นช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครองและนักเรียน รวมถึงใช้เป็นช่องทางการมอบหมายงาน หรือส่งการบ้าน

โรงเรียนสามารถพิจารณาให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน สภาพแวดล้อม/ทรัพยากรที่เอื้ออำนวยและสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในปัจจุบัน ซึ่งโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการหลากหลายรูปแบบ คือ Online On Air On Hand On Site และมีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับการทำกิจกรรม เช่น อุปกรณ์การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เกมการศึกษา นิทาน ใบงาน ชุดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง

## ๗. การดำเนินงาน/ กระบวนการ/วิธีการปฏิบัติ

7.๑ คณะครูปฐมวัยร่วมประชุมวางแผนวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรม“ถุงปัญญา”สร้างสรรค์ผลงาน

บูรณาการเด็กปฐมวัย ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

7.๒ ครูปฐมวัยร่วมกันวางแผนและออกแบบชิ้นงานให้เหมาะสมกับระดับชั้น

7.๓ ครูปฐมวัยแต่ละระดับชั้นจัดเตรียมอุปกรณ์ในถุงปัญญา ประกอบด้วย คู่มือการสร้างสรรค์ชิ้นงานและอุปกรณ์การสร้างสรรค์ชิ้นงาน

7.๔ ครูปฐมวัยแต่ละระดับชั้นจัดทำเกณฑ์การวัดและประเมินผลชิ้นงานและตารางบันทึกผลคะแนนการสร้างสรรค์ชิ้นงาน

๗.๕ ครูปฐมวัยจัดทำเครื่องมือบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

๗.๖ สรุปและประเมินผลในการจัดกิจกรรม และนำปัญหาที่พบมาปรับปรุงแก้ไขในการทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

## ๘. แผนการดำเนินงาน/ ระยะเวลาในการดำเนินงาน

| ขั้นตอน                                                                                           | ระยะเวลาดำเนินการ | ผู้รับผิดชอบ               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------|
| <b>ขั้นเตรียมการ</b><br>1. ประชุมวางแผนโครงการ<br>2. เสนอรายละเอียดโครงการ<br>3. ขออนุมัติโครงการ | กันยายน 2564      | นางสาวภัทรสุดา แก้วนาโพธิ์ |

| ขั้นตอน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ระยะเวลาดำเนินการ          | ผู้รับผิดชอบ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|--------------|
| <b>ขั้นดำเนินการ</b><br>1. ครูผู้สอนร่วมกันวางแผนและออกแบบชิ้นงานให้เหมาะสมกับระดับชั้น<br>2. ครูผู้สอนจัดเตรียมอุปกรณ์ในถุงปัญญา ประกอบด้วย คู่มือการสร้างสรรค์ชิ้นงานและอุปกรณ์การสร้างสรรค์ชิ้นงาน ดังนี้<br>ครั้งที่ 1 ประกอบด้วย<br>นิทานและเกมการศึกษา<br>ครั้งที่ 2 ประกอบด้วย<br>นิทาน เกมการศึกษา และหน้ากากอนามัย<br>ครั้งที่ 3 ประกอบด้วย<br>นิทาน เกมการศึกษา หน้ากากอนามัย และของรางวัล<br>3. ครูผู้สอนจัดทำเกณฑ์การวัดและประเมินผลชิ้นงานและตารางบันทึกผลคะแนนการสร้างสรรค์ชิ้นงาน<br>4. ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ | กันยายน 2564 - มีนาคม 2565 | คณะครูปฐมวัย |
| <b>ขั้นสรุปและประเมินผล</b><br>1. ติดตามและประเมินผลการทำงาน<br>2. สรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | มีนาคม 2565                | คณะครูปฐมวัย |

#### ๙. ผลการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการพัฒนาความเปลี่ยนแปลง อย่างไร (แนบเอกสารหลักฐานประกอบ)

##### ๙.๑ ผู้เรียน

- นักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 1-3 ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่ส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๒. นักเรียนชั้นชั้นปฐมวัยปีที่ 1-3 ลดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ

#### ๙.๒ ครูผู้สอน

ครูผู้สอนได้แนวทางในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนแบบบูรณาการ

#### ๙.๓ โรงเรียน

พัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

### 10.ปัจจัยที่ทำให้วิธีการประสบความสำเร็จ

จากการจัดทำกิจกรรม“ถุงปัญญา” สร้างสรรค์ผลงานบูรณาการเด็กปฐมวัย ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประสบความสำเร็จ เพราะได้รับการสนับสนุนจากคณะผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งคุณครูทุกคนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี สามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนแบบบูรณาการได้ เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และลดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ

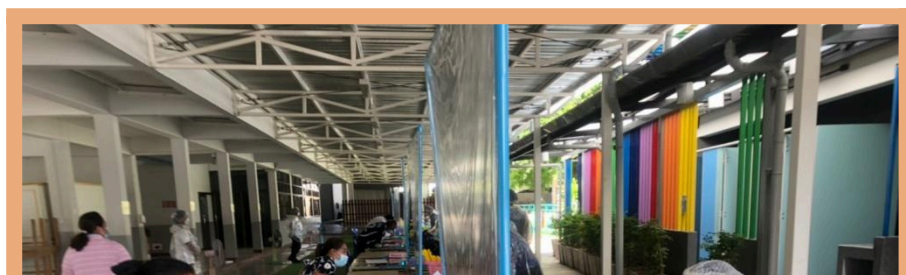
### 11. ข้อค้นพบ

จากการจัดทำกิจกรรม“ถุงปัญญา” สร้างสรรค์ผลงานบูรณาการเด็กปฐมวัย ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และลดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ



## ภาคผนวก ก

การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ 1



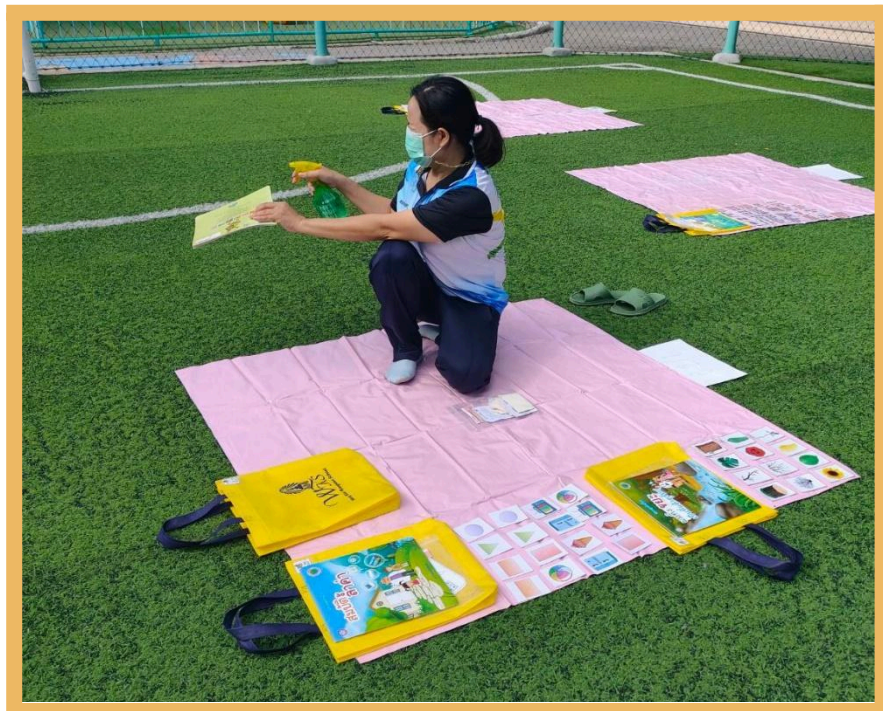




การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ 1 (ต่อ)



การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ 1 (ต่อ)







การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ 1 (ต่อ)





การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ 1 (ต่อ)





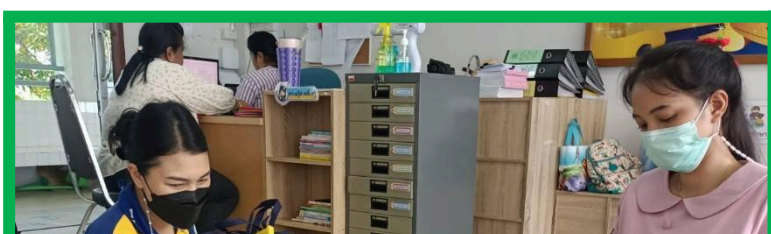


การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ ๒





การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ ๒ (ต่อ)





การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ ๒ (ต่อ)





การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ ๒ (ต่อ)



การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ ๓



การจัดเตรียมและมอบธงปัญญา ครั้งที่ ๓ (ต่อ)







การจัดเตรียมและมอบถุงปัญญา ครั้งที่ ๓ (ต่อ)





